

Vraag & Antwoord

Pneumokokken

Prof. Dr. Isabel Leroux-Roels, PhD
Prof. Dr. Heidi Theeten, PhD

Vraag

Vaccinatie tegen pneumokokken bij een astma-patiënt van 35 jaar met prevenar en pneumovax. Is een herhaling met pneumovax dan ook levenslang niet meer nodig?

Prof. Dr. Isabel Leroux-Roels, PhD, Centrum voor Vaccinologie (CEVAC), UZ Gent

Doelgroepen voor pneumokokkenvaccinatie bij volwassenen (HGR9210)

1. Volwassenen met een verhoogd risico op pneumokokkeninfectie
  - Stoornissen van de immuniteit (HGR8561, vaccinatie van immunogecompromitteerde volwassenen)
  - Functionele en/of anatomische asplenie, sikkelcelziekte, hemoglobinopathie
  - Lek van cerebraal vocht, cochleair implantaat
2. Volwassenen met comorbiditeit
  - Chronisch hartlijden
  - Chronisch longlijden of rokers
  - Chronisch leverlijden of ethylabusus
  - Chronisch nierlijden
3. Gezonde personen van 65 jaar of ouder

2. Vaccinatieschema

1. Volwassenen van 19 tot 85 jaar met een verhoogd risico op een pneumokokkeninfectie
  - Primo-vaccinatie: PCV13 gevolgd door PPV23 na minstens 8 weken
  - Revaccinatie: PPV23 om de 5 jaren
  - Personen die in het verleden gevaccineerd werden met PPV23: Eenmalige vaccinatie met PCV13, minstens 1 jaar na laatste PPV23
  - Revaccinatie: PPV23 om de 5 jaren
  - Bijkomende aanbevelingen: zie fiche HGR nr. 8757: "Vaccinatie-aanbevelingen ter voorkoming van S. pneumoniae infecties bij kinderen met verhoogd risico op invasieve pneumokokkenziekte (IPZ)"

2. Volwassenen van 50 tot 85 jaar met comorbiditeit en gezonde personen tussen 65 en 85 jaar

- Primo-vaccinatie: PCV13 gevolgd door PPV23 na minstens 8 weken
- Personen die in het verleden gevaccineerd werden met PPV23: Eenmalige vaccinatie met enkel PCV13, minstens 1 jaar na laatste PPV23
- Booster: te beoordelen in functie van bijkomende gegevens en de epidemiologie over 5 jaar

HGR9210

Antwoord:

- **Primo-vaccinatie:**
  - stricto sensu geen aanbeveling voor pneumokokkenvaccinatie van volwassenen met comorbiditeit (zoals astma) jonger dan 50 jaar (HGR9210)
  - Echter, astma wordt beschouwd als een aandoening die gepaard kan gaan met een beperkte immuunsuppressie, in het bijzonder bij inname van hoge doses perorale corticosteroiden (HGR8561)
  - Evaluatie case-by-case (ernst aandoening, kost vaccin)
  - 13PCV + 23PPV (na min. 8 weken)
- **Boostervaccinatie voor patiënten met comorbiditeit (50-85 jaar):**
  - Geen aanbeveling voor hervaccinatie met 23PPV (Pneumovax™)
  - Geen aanbeveling voor een booster dosis van 13PCV (Prevenar™)

Referenties

- Hoge Gezondheidsraad (HGR9210). Vaccinatie tegen pneumokokken. Vaccinatie van volwassenen. 2014 <https://www.health.belgium.be/nl/advies-9210-vaccinatie-tegen-pneumokokken-volwassenen>
- Hoge Gezondheidsraad (HGR8561). Vaccinatie van immunogecompromitteerde en chronisch zieke kinderen en volwassenen. 2012

Vraag

Zijn kinderen die gevaccineerd werden tegen pneumokokken ook levenslang beschermd, of geldt dit enkel voor volwassenen? Cfr eenmalige prevenar bij volwassenen

Prof. dr. Heidi Theeten, PhD, Centrum voor de Evaluatie van Vaccinaties (CEV), VAXINFECTIO, UAntwerpen

7

Vraag

Zijn kinderen die gevaccineerd werden tegen pneumokokken ook levenslang beschermd?

- Ja
- Neen
- Ik weet het niet

8

Lange termijn bescherming na geconjugueerd pneumokokken vaccin

Bij kinderen: studies bevestigen

- verhoogde antistofspiegels en immuungeheugen (snelle stijging van antistoffen na booster) tot 4 jaar (langste opvolging) na een volledig vaccinatieschema

Bij volwassenen:

- Behoud van werkzaamheid (effectiveness) aangetoond tot 4 jaar na vaccinatie

Noot: vaccinatie van jonge kinderen tegen pneumokokken doet het dragerschap van vaccin types dalen, en dus ook de kans op infectie met vaccin types bij zowel kinderen als volwassenen!

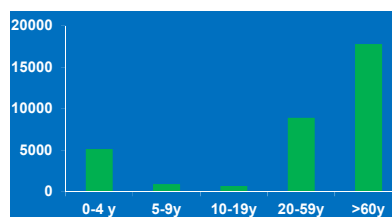
Wysocki, HUMAN VACCINES & IMMUNOTHERAPEUTICS 2017, VOL. 13, NO. 3, 661-675
Bonten, N Engl J Med 2015; 372:1114-1125

9

Invasieve pneumokokkeninfectie en leeftijd

Leeftijdsdistributie van patiënten met pneumokokken bacteriemie in België, 1980-2016

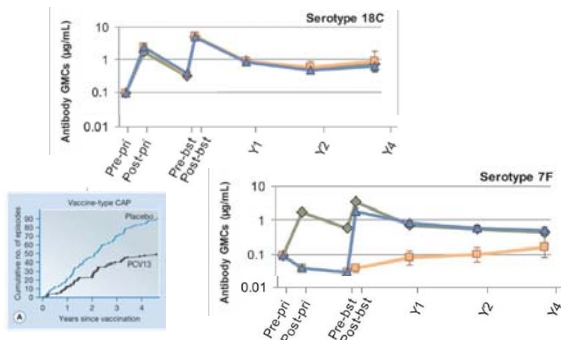

Verhaegen J, referentiecentrum pneumokokken, UZLeuven

10

Verloop van antistoffen na vaccinatie met 10-valent of 7-valent vaccin bij zuigelingen

Wysocki, HUMAN VACCINES & IMMUNOTHERAPEUTICS 2017, VOL. 13, NO. 3, 661-675
Bonten, N Engl J Med 2015; 372:1114-1125

11

Vraag

**In principe worden alle kinderen ingeënt tegen pneumokokken. Als dit levenslang aanhoudt, gaan we dan ouderen geen Prevenar meer moeten geven?
Wat bij kwetsbare kinderen/jongeren (bijv kind met bronchopulmonale dysplasie; of een 18-jarige met Tetralogie van Fallot)**

Prof. dr. Heidi Theeten, PhD, Centrum voor de Evaluatie van Vaccinaties (CEV), VAXINFECTIO, UAntwerpen

12

www.uantwerpen.be/valentijn

Q&A pneumokokken 2015, adviezen overzicht

1) Bij gezonde 65+: nu eenmalig prevenar gevolgd door PPV23 (pneumovax), geen boosters. Verre toekomst ???

2) Beide voorbeelden zijn chronische hart-longaandoeningen, dus is pneumokokkenvaccinatie aanbevolen wegens verhoogd infectierisico.

Voor kind ouder dan 5 jaar: 1 dosis geconjugerd vaccin, en minstens 8 weken later 1 dosis PPV23 (pneumovax)